

Zas Latweefchu lauschu draugs.

1833. 3. Novbr.

44ta lappa.

Zaunas sīnas.

No Sibberies semmes. Irkutskes walsti ne taht no Sihneseru rohbescheem, kur tik breefmigi jau ne falst, kà pa zittahm Sibberies puffedhm, tur dshwo tauta, ko sauž Burehtus. Schee kautini pa waigu isfkattahs drihs kà tee Kalmukfi, un arri tikpatt masi irr, bet mutte un deggons naw tik plats, kà scheem. Galwas mattus winni few drihs wiffus nodseem, tik pakausà leelu tshuppi atstahj. No bahrsdas few israwe labbu teesu mattu, lai ne stahw tik kupli. Kreklus walkahē pee winneem naw mohde, gehrbjahs pa wiffu meesu tik kai kaschoku ahdàs; bet wihrischi tãpatt kà feewischkas itt labprahē gresnojahs ar auffarreem un gredseeneem. Pawaffaru feewischkas eet bassahm kahjahm un wiffi behrni kaili. Winni mahjo woi teltds, no rupja wadmalla taiftds, woi itt masàs kohku ehjinàs. Maises winni ne zepj wifs, bet miltu suppi streebj un galkas rihj maktigi. Us awotu uhdeni winni pa waffaru tikpat kabrigi, kà pa seemu us to sneegu, ko ar pilnahm saujahm muttē bahsch. Zik par atspirgshanu brihscham pa pawaffaru dserr behrsu fullu un pa waffaru Lehrnu peenu, to sawadu brandwihnu, ko no sirgu un kameelu peena proht taifht, un to te-uhdeni, ko ar peenu, sweestu un ruhkt-fahli walkds katlds wahri. Dihpetaji winni jau no behrnu kahjahm. — Anmatneeki pee winneem zitti ne rohnahs, ne kà kalleji, un schee sawu darbu labbi gan proht. Us semmes kohpschannu winni mas dohdahs, bet leeli lohpu audseji winni wiffi. Adsinā kameelus, ko seemas laikā leelds wadmalla gabbalds eeschuhj, lai ne aissalst, — sirgus, bes kurreem pafchi nabbagi tur ne warr istift, — wehrschus, ko neween juhds bet arri jahj, — un tahdas sawadas aitas, kurreahm brihnum' resnas, kaukas astes irr. — Leelas baggaribas pee dascheem atrohuahs; jo naw rekti tahdi, kam 1000 kameeli, 4000 sirgi, 8000 aitas un 2 lihds 3 simts wehrschu un gohwis peederr. — Pehj winnu tizzibas karram wihram brihw, tik dauds seewas nemt, zik patihk; bet rekti tatschu warr us-

eet tahdu, kam weena ne jau buhtu deewsgan. Winni arri tizz, ka seewisch-
 fahm nelabbajs gars eedfihwojoh; tadeht tahm naw brihw, deewefteem tuwotees,
 un fur kahda seewischka irr sehdejusi, tur wihrifchks ne drihktahs nofehdeetes,
 pirms ta weeta labbi apkwehpinahta. No mirroneem winneem gauschi bail, jo
 pehz winnu leekahm dohmahm leels pulks to neschlihtu garru teem wiffapfahre
 nolaischotees; tapehz arri katru mirronu ar tahm paschahm drehbehm kappâ leek,
 kas tam muggurâ bij, kad nomirre. Dascham par gohdu arri winna wiffmih-
 laku firgu fedlo un ispuschko, to pee pascha kappa nokauj un winnam lihds eemett
 bedrê, lai jahtneeks jo muddigi aismuff no schahs wahrgu pafauls. — Weenam
 angstam fungam, no Widsemmes leekungu fahrtas, preeksch pahri gaddeem gaddi-
 jahs, ar sawu leelu mahiti tannî semmê braukt, fur schi tauta dsihwo, un leela
 mahite taggad saweem draugeem grahmatu irr atfuhstijusi, kurrâ winna arri pahr
 scheem lautineem daschu sinu irr dewufi. Winna stahsta, ka seemas laikâ tur
 garr tahs uppes effohht braufusi, ko sauz Selengas uppi, un redsejusi laudis us
 paschu leddu sawu labbibu iskuffam. Wiffi winnu lohpi zauru gaddu effohht
 laukâ, itt kâ tê pawiffam ne buhtu Sibberî, bet Itahlijes semmê. Tadeht goh-
 wis arri mas isdohdohht peena, un paschâ waffarâ tahm sawds kalnds tik leels
 bads, ka arween nahk leijâ us leelzellu, luhkodamas, woi kahdam seena wesumam
 ne effohht mass tschuppis iskrittis; jo ihsten' neweens winnus ne barro.

No Ahkenes pilssehtas, Wahzsemmê. Ne dauds tahht no turrenes
 preeksch pahri mehnescheem tahda patte nelaimie notikke, kahdu mehjs zetrâ lappâ
 no Wormses pilssehtas effam stahstijuschi. — Rahpe pa treppi kalleja meisteris
 ar trihs selleem wezzas affas eekschâ, gribbedami firrohbu lahpiht. Bet appaf-
 schâ tahs niknas smaffas winnus tuhlihn tâ pahrnehme, ka apreibe un, wiffseem
 tschetreem pakrihtohht, tik weenam isdewahs, pehz glahbschanas faukt. Drohfschs
 saldars, kam wahrds Leenerî Urez, faulfschanu dsirdejis, steidsahs nelaimigeem
 palihgâ, kahpj eekschâ, bet nomannijis, ka twaiki arri winnam jau fahk spehku
 panemt, muddigi atkal lezz ahrâ. Tik drufzinu tê atspirdsees, no jauna eet eek-
 schâ un winnam laimojahs, diwus no teem selleem wilkt ahrâ. Kamehr zitti
 laudis, kas bija atsfrehjuschi, schohs nelaimigus fahk berseht un ahrsteht, winsch
 treschu reis' eekahpj un ar weena muhrneeka palihgu arri treschu selli isness, kas
 tur appafschâ atschagarni pee paschas treppes fahrahs. Raut nu gan jau lohiti
 peekuffis, winsch wehl zettortu reis' gahje eekschâ un ar leelahm publehîm to peh-

bigu, paschu to meisteri, dabbuja us augfchu. Abbi pirmi selli, gudri un prah-tigi ahrsteheti, drihs atdsihwoja, bet pee trescha un meistera welti puhlejahs, jo tee garru jau bija islaidufchi.

Kweefchu = gaudiini.

22. Deewa wahrds irr dsihws un spehzigis.

Zeefa gan, ka Deewa wahrds akminus netaisa par maissi, bet teem, kas to kah-ro, wehl atbild ta: zilweks nedsihwo no maises ween, bet no ifkatra wahrda, kas no Deewa muttes iseet. Somehr Deewa wahrds spehjis no akmineem affaras taisiht. Klausait ween! Kahds mahzitais zittu reisi Deewa wahrds ar tahdu spehku fluddinajis, ka dauds zeetas firdis kluuschas atmihksinatias un tuhksstoschi us winnu klau-fijuschees. Bet ka jau noteek, — fur Deewa spehks stipraki strahda, tur arri launa spehks dufmigaki gribb pretti turretees. Zapatt te gaddijahs klausitaju starpa weens, kam tee wahrdi warren reebigt bija, jo tee winnam nelahwe faldâ grehku meegâ palikt. Tadeht winsch pilnâs dufmâs eekahsees par to mellswahrku abbas sawu swahrku kuller peebahsch ar akmineem tahdâ padohmâ, ka scho drohfschu runnataju buhs nomehtah, lai noteek, kas noteek. Bet tik ka Deewa wihrs sahê Deewa wahrds fluddinah, tad akmina-wihram firds sahê truhzin, rohkas nolaischahs slahbanas un pirmais akmins iskriht no rohkas. Pa tam, kad tee wahrdi jo spehzigaki winnam wirsû eet, schim rohka kullê un sahê laist akminus semmê, un kad kuller tufschas, tad pildahs azzis un affaras kriht tikpatt beesi semmê, ka pirmak akmini un gan drihs raudaschana tikpatt nahze dsirdama, ka papreeksch akminu krischana. Bet pehz Deewa wahrdeem wihrs eet pee mahzitaja, fuhds sawus grehkus un no ta laika nahê gan ifwehtdeenias basniizâ, bet akminu wairs kullê naw.

23. Behdiga jauneku eefwehtischana.

Klibbai kahjai gan gruhiti danzoh, — bet kas sinna, woi dascham klibbam ne buhs wairak japateiz Deewam, ka nemahê danzoh, ne ka zitteem, ko kahjas weegli nefs us wissahm frohgu weetahm. Allasch Essu semmê preeksch kahdeem gaddeem weenai meitinai bija gan Deewam japateiz par klibbu kahju, lai gan winnas nabbas draudsenes danzotajas nedohmajam lihdsinah ar frohgu-Anninahm! —

Weenâ zeemâ Essu-semmê peezpadesmies meitas bija mahzibâ isgahjuschas un swehtdeenâ eefwehtijamas. Bija jauks pawaffaras laizinsch un sesdeena jo jauka. Jau meijas bija noliktas basniizâ un schkesters un schkesterene tibrija un puschoja swehtu

weetu kà warredani. Tad paschas taks meitinas patekk kahdu gabbalu no zeema ahrâ us smilfschu bedri, atnest baltas smiltis, ko iskaisiht Deewa nammu. — Ta smilfschu bedre bija leela un platta un meitinahm useet luste tur padanzotees. Wiffas tscherr-padesmits eeset eefscha, sakerrahs rohkahm, greeschahs rinkî, pee;padesmita ween, klibba buhdama, stahw ahrâ un skattahs. Us reisi dsird breefmigu ribbeenu. — Ik tehws! nabbaga klibbotaja atskreen elsdama zeemâ, bresh, smilfschu bedre sakrittusi meitahm wirsû! — Glabbfchanas wairs nebija. —

Tee nu stahweja altara preekschâ 14 sahrki pehz eefwehtifchanas, bet paschas dwehfeles tas kungs jau bija peenehmis pee sawa leela waffarina. Taks behdas bija neisfeizamas. Gan mahzi ais Deewa wahr dus turreja par teem wahrdeem: "tee irr preeksch Deewa gohda krehsta un winnam kalpo deenâ un nakti winna nammâ un kas fehsh us ta gohda krehsta, tas tohs apehnohs. Tee wairs neissalks un wairs neiswihks nei kaut kahds karstums tohs wairs speedihs. Jo tas jehrs, kas irr gohda krehsta widdi, tohs gannihs un tohs waddihs pee teem dsihweem uhdens awotrem un Deews noschahwehs wiffas affaras no winnu azzim." (Zahn. par. 7, 15—17.) Bet ais leelas randaschanas winna wahr di neddsirdami nebija ausim. — Bet ko fouschu azzis redseja, to muhscham nebuhs aismirfuschî. — Im —

+ P a f a k k a.

Wehders un meefas lohzeeki.

Meefas lohzeeki zehle dumpi prett wehderu. Mutte teize: Kam tad mums buhs sînkû wehderu barroht? Wînsch ehd un dserr un ne ko ne strahda, bet wiffi zitti lohzeeki winnam kalpo un pehz winna prahtu darra. Nè! — redsesim, kas ar winnu buhs, kad mehs tam wairs ne palkausam. Rohkas atbildeja: Tas gan teef, wifs muhsu grubts nopelnums zaur rihkti eet wehderâ; kahds labbums mums no ta atlez? — Ne kahds! — Tapat kurneja arri kahjas, sohbi un mehle, un wiffi lohzeeki weenprahtigi apnehmahs, wehderam wairak ne klauseht. Nu rohkas ne strahdaja, kahjas ne gahje ne kur, mutte neds ehdeenu neds dsehreenu ne aehme pretti, wiffi lohzeeki stahweja klussi un bes darba. — Bet muhsu dumpineeki drihs manniya, ka tee aplam un bes prahta bija darrijuschî. Wehderam gan ne bija ko sawahriht, bet affinis arri ne skrehje wairak no sirds ahrâ, wiffas dsihstes sakalte un sarahwahs, lohzeekteem isstude spehks un mutte, dumpineeku galwineeze, palikke bahla un tikkai ar wahju balsi luhgdama apleezinaja: Nu mehs redsam un saprohtam, ka laudis ne warr dsihwoht bes waldineekeem. Mihla's wehders, wal di jo prohjam pah mums, mehs labpraht gribbam tew klauseht un strahdaht, tad mehs atkal buhsim spirgti un lainigi. E.

19tas mihklas usminna: Kaps.

Rihds 31. Oktober pee Mihges irr atnahkuschî 935 fuggi un aisbraukuschî 837.

Brihw drikkcht. No juhmallas-gubernementu angkas waldischanas puffes:
Dr. E. E. Napiersky.